

Lietuvos
Respublikos
aplinkos
ministerija

REKOMENDACIJOS DĖL PREKIŲ, KURIOMS TAIKOMI ENERGIJOS VARTOJIMO EFEKTYVUMO REIKALAVIMAI

4. PRAMONINĖS ŠALDYMO SPINTOS, JUNGIAMOS Į ELEKTROS TINKLĄ

Projektas „Energijos efektyvumo didinimas Lietuvoje“ (Nr. LIFE20 IPC/LT/000002) yra finansuojamas Europos Sąjungos LIFE programos ir Lietuvos Respublikos lėšomis. Šiose rekomendacijose pateikiamas Viešųjų pirkimų tarnybos požiūris, ir Europos Komisija nėra atsakinga už bet kokį šios informacijos panaudojimą.

4. PRAMONINĖS ŠALDYMO SPINTOS, JUNGIAMOS Į ELEKTROS TINKLĄ

BENDRA INFORMACIJA

Šiose rekomendacijose pateikiama informacija apie energijos vartojimo efektyvumo reikalavimus prekėms, kurios įtrauktos į Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2015 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. 1-154 patvirtintą „[Prekių, išskyrus kelių transporto priemones, kurioms viešųjų pirkimų, perkančiųjų subjektų atliekamų pirkimų ir koncesijų suteikimo metu taikomi energijos vartojimo efektyvumo reikalavimai, sąrašą](#)“. Taip pat apžvelgiama, kokie Europos Sąjungos reglamentai taikomi šiai prekių grupei, pateikiami pavyzdžiai, kaip pasirinkus energetiškai efektyvesnę prekę galima sutaupyti energiją, ir rekomendacijos dėl energijos vartojimo efektyvumo kriterijų nustatymo pirkimo dokumentuose.

4. PRAMONINĖS ŠALDYMO SPINTOS, JUNGIAMOS Į ELEKTROS TINKLĄ

Energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo reikalavimai		
Reglamentas	Energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo reikalavimai nustatyti 2015 m. gegužės 5 d. Komisijos deleguotame reglamente (ES) 2015/1094, kuriuo papildoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/30/ES nustatant pramoninių šaldymo spintų ženklavimo energijos vartojimo efektyvumo etikete reikalavimus (su visais pakeitimais) (toliau - Reglamentas Nr. 2015/1094).	
Reglamento Nr. 2015/1094 taikymo sritis:	Taikoma: iš elektros tinklo maitinamoms pramoninėms šaldymo spintoms, įskaitant spintas, parduodamas maisto produktams ir pašarui šaldyti. Pramoninė šaldymo spinta – vieną arba daugiau skyrių, prieinamų per vienas arba daugiau durų ar stalčių, turintis izoliuotą šaldymo įrenginį, kuris, veikdamas aušinimo arba šaldymo temperatūros režimu, gali nuolat išlaikyti nustatytą ribų maisto produktų temperatūrą; jame naudojamas garo kompresijos ciklas; įrenginio paskirtis – laikyti maisto produktus ne būtiniomis sąlygomis, tačiau jis neskirtas maisto produktams demonstruoti ir nepritaikytas naudoti klientams.	Nepatenka į Tvarkos aprašą patvirtintą produktų sąrašą ir jiems nėra nustatyti minimalūs aplinkos apsaugos kriterijai.

4. PRAMONINĖS ŠALDYMO SPINTOS, JUNGIAMOS Į ELEKTROS TINKLĄ

Netaikoma:

- pramoninėms šaldymo spintoms, kurios daugiausia maitinamos ne iš elektros tinklo, o kitų energijos šaltinių;
- pramoninėms šaldymo spintoms, veikiančioms su atskirtuoju kondensavimo agregatu;
- atvirosioms šaldymo spintoms, jei atvirumas yra esminis jų pagrindinių funkcijų reikalavimas;
- specialiai suprojektuotoms maisto apdorojimo spintoms, jei išimčiai taikyti neužtenka vien to, kad yra specialus maisto apdorojimo skyrius, kurio naudingasis tūris yra mažesnis kaip 20 % bendrojo spintos naudingojo tūrio;
- užšaldytiems maisto produktams atšildyti kontroliuojamomis sąlygomis specialiai skirtoms spintoms, kai išimčiai taikyti neužtenka vien to, kad joje yra užšaldytiems produktams atšildyti kontroliuojamomis sąlygomis specialiai skirtas atskiras skyrius;
- salotų vitrinoms;
- aptarnavimo prekystaliams ir kitoms panašių formų spintoms, kurios, be šaldymo ir laikymo, yra visų pirma skirtos maisto produktams rodyti ir parduoti;
- spintoms, kuriose nenaudojamas garo kompresijos šaldymo ciklas;
- pagal individualaus kliento reikalavimus ir užsakymą gaminamoms vienetinės gamybos pramoninėms šaldymo spintoms, kurios nėra lygiavertės kitoms pramoninėms

4. PRAMONINĖS ŠALDYMO SPINTOS, JUNGIAMOS Į ELEKTROS TINKLĄ

	<p>šaldymo spintoms, remiantis Reglamento 2015/1094 I priedo 9 apibrėžtimi;</p> <ul style="list-style-type: none"> • šaldytuvams su integruotais šaldikliais; • statinio oro šaldymo spintoms; • įmontuojamosioms šaldymo spintoms; • stelažų šaldymo spintoms ir spintoms su durimis priešingose pusėse; • skryniniams šaldikliams. 																									
Energijos vartojimo efektyvumo skalė	Nuo G (žemiausia) iki A+++ (aukščiausia)																									
Gaminių skaičius Europoje pagal energijos vartojimo efektyvumo klases (2026-04-20 duomenys):	<p>EPREL – pramoninės šaldymo spintos kataloge galima rasti visus gaminių modelius, kuriems reikalingas energijos vartojimo efektyvumo ženklavimas. Pateikiama informacija apie kiekvieną registruotą modelį. Atkreipiame dėmesį, kad šie duomenys nuolat kinta. Žemiau pateikiamas Europos Sąjungoje užregistruotų pramoninių šaldymo spintų modelių pasiskirstymas, pagal energijos vartojimo efektyvumo klases.</p> <p>Pramoninės šaldymo spintos Iš viso modelių – 26 491</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Klasė</th> <th>Įrašų skaičius</th> <th>%</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>A+++</td> <td>0</td> <td>0,0</td> </tr> <tr> <td>A++</td> <td>19</td> <td>0,1</td> </tr> <tr> <td>A+</td> <td>220</td> <td>0,8</td> </tr> <tr> <td>A</td> <td>3 363</td> <td>12,7</td> </tr> <tr> <td>B</td> <td>4 949</td> <td>18,7</td> </tr> <tr> <td>C</td> <td>7 194</td> <td>27,2</td> </tr> <tr> <td>D</td> <td>7 473</td> <td>28,2</td> </tr> </tbody> </table>		Klasė	Įrašų skaičius	%	A+++	0	0,0	A++	19	0,1	A+	220	0,8	A	3 363	12,7	B	4 949	18,7	C	7 194	27,2	D	7 473	28,2
Klasė	Įrašų skaičius	%																								
A+++	0	0,0																								
A++	19	0,1																								
A+	220	0,8																								
A	3 363	12,7																								
B	4 949	18,7																								
C	7 194	27,2																								
D	7 473	28,2																								

4. PRAMONINĖS ŠALDYMO SPINTOS, JUNGIAMOS Į ELEKTROS TINKLĄ

E	2 330	8,8
F	757	2,9
G	186	0,7

Energijos vartojimo taupymas

Efektivumo klasės ženklavimas padeda pasirinkti efektyviausią įrangą.

Pavyzdžiui, A klasės šaldymo prekystalis suvartoja energijos 2,3 kartus mažiau nei C klasės (žr. Pavyzdys Nr. 1), tuo pačiu ir išlaidos už elektros energiją per metus yra 2 kartus mažesnės (žr. Pavyzdys Nr. 2).

Pavyzdys Nr. 1. Šaldymo prekystalis, kurio naudingasis tūris apie 200 litrų:

A energijos sąnaudos apie **480 kWh / metus**

B energijos sąnaudos apie **760 kWh / metus**

C energijos sąnaudos apie **1080 kWh / metus**

D energijos sąnaudos apie **1340 kWh / metus**

E energijos sąnaudos apie **1900 kWh / metus**

F energijos sąnaudos apie **3000 kWh / metus**

G klasės šaldymo prekystalio (panašių kaip aukščiau nurodyti parametrai) nėra [EPREL](#) duomenų bazėje.

Pavyzdys Nr. 2. A klasės ir C klasės šaldymo prekystalio, kurio naudingasis tūris apie 200 litrų, palyginimas:

	A	C
Elektros energijos sąnaudos per metus	480 kWh	1080 kWh
Žaliosios elektros energijos vidutinė kaina Lietuvoje ¹	0,20 Eur	0,20 Eur
Išlaidos už elektros suvartojimą per metus ²	96,00 Eur	216,00 Eur
Išlaidos už elektros suvartojimą per 5 metus	480,00 Eur	1080,00 Eur

¹ Žaliosios elektros energijos kaina gali skirtis, atsižvelgiant į pirkimo vykdytojo turimą sutartį su elektros tiekėju.

² A klasės (480 kWh × 0,20 Eur/kWh = 96,00 Eur) ir C klasės (1080 kWh × 0,20 Eur/kWh = 216,00 Eur).

Pastaba:

Atkreipiame dėmesį, kad už energinio ženklavimo etiketėse ir EPREL sistemoje pateikiamos informacijos teisingumą atsako tiekėjai (gamintojai ar importuotojai), nes šie duomenys pateikiami savideklaracijos principu. Kilus abejonių dėl pateiktos informacijos patikimumo ar aiškumo (pvz.,

4. PRAMONINĖS ŠALDYMO SPINTOS, JUNGIAMOS Į ELEKTROS TINKLĄ

nustačius galimus neatitikimus tarp energinio efektyvumo klasės ir kitų energijos vartojimo rodiklių), pirmiausia rekomenduojama kreiptis į tiekėją dėl paaiškinimo.

Ekologinio projektavimo reikalavimai

Reglamentas	Ekologinio projektavimo reikalavimai nustatyti 2015 m. gegužės 5 d. Komisijos reglamente (ES) 2015/1095, kuriuo dėl ekologinio projektavimo reikalavimų, taikomų pramoninėms šaldymo spintoms, staigaus šaldymo spintoms, kondensavimo agregatams ir procesiniams aušintuvams, įgyvendinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/125/EB (su visais pakeitimais) (toliau – Reglamentas 2015/1095).
Reglamento Nr. 2015/1095 taikymo sritis:	<p>Taikoma: pateikiant rinkai pramonines šaldymo spintas ir staigaus šaldymo spintas, iš tinklo maitinamoms elektrinėms staigaus šaldymo spintoms ir pramoninio šaldymo spintoms, įskaitant maisto produktams ir pašarui šaldyti skirtas spintas.</p> <p>Netaikoma:</p> <ul style="list-style-type: none">• pramoninėms šaldymo spintoms, kurios daugiausia maitinamos iš kitų nei elektros šaltinių;• pramoninėms šaldymo spintoms, veikiančioms su atskirtuoju kondensavimo agregatu;• atvirosioms spintoms, kai atvirumas yra esminis reikalavimas, taikomas jų pagrindinėms funkcijoms;• maistui perdirbti specialiai skirtoms spintoms, kai išimčiai taikyti neužtenka vien to, kad jose yra specialiai maistui perdirbti skirtas atskiras skyrius, kurio naudingasis tūris yra mažesnis nei 20 % bendrojo spintos naudingojo tūrio;• užšaldytiems maisto produktams atšildyti kontroliuojamomis sąlygomis specialiai skirtoms spintoms, kai išimčiai taikyti neužtenka vien to, kad jose yra specialiai užšaldytiems produktams atšildyti kontroliuojamomis sąlygomis skirtas atskiras skyrius;• salotų vitrinoms;• prekystaliams ir kitoms panašaus pavidalo spintoms, kurios, be šaldymo ir laikymo, yra visų pirma skirtos maisto produktų demonstravimui ir pardavimui;• spintoms, kuriose netaikomas garo kompresijos šaldymo ciklas;• staigaus šaldymo spintoms ir patalpoms, kuriose telpa daugiau nei 300 kg maisto produktų;

4. PRAMONINĖS ŠALDYMO SPINTOS, JUNGIAMOS Į ELEKTROS TINKLĄ

- nuolat veikiančioms staigaus šaldymo įrenginiams;
 - pagal individualaus kliento reikalavimus ir užsakymą gaminamoms vienetinės gamybos pramoninėms šaldymo spintoms ir staigaus šaldymo spintoms, kurios nėra lygiavertės kitoms pramoninėms šaldymo spintoms, remiantis I priedo 10 apibrėžtimi, arba staigaus šaldymo spintoms, remiantis I priedo 11 apibrėžtimi;
 - įmontuojamosioms šaldymo spintoms;
 - stelažų šaldymo spintoms ir spintoms su durimis priešingose pusėse;
 - statinio oro šaldymo spintoms;
 - skryniniams šaldikliams.
2. Šiame reglamente taip pat nustatomi ekologinio projektavimo reikalavimai, taikomi pateikiant rinkai žemos arba vidutinės, arba abiejų tipų temperatūros sąlygomis veikiančius kondensavimo agregatus.
- Tačiau jis netaikomas šiems produktams:
- kondensavimo agregatams su garintuvu, kuris gali būti integruotas, pvz., į vieną bloką, arba gali būti atskirtasis, pvz., sudarytas iš kelių blokų;
 - kompresoriniams įrenginiams be kondensatoriaus;
 - kondensavimo agregatams, kurių kondensatoriaus pusėje oras nenaudojamas kaip šilumnešis.

Rekomendacijos dėl kriterijų, susijusių su energijos vartojimo efektyvumu, nustatymo

1. Energijos vartojimo efektyvumo klasė

Kriterijus: Pramoninės šaldymo spintos turi būti paženklintos pagal [Reglamentą Nr. 2015/1094](#) (su pakeitimais) ir turėti ne žemesnę nei **X** [*pirkimo vykdytojas nurodo konkrečių, vieną iš dviejų aukščiausio energinio efektyvumo klasių, nustatytų pagal taikomą Europos Sąjungos energijos vartojimo efektyvumo ženklinimo reglamentą ir faktiškai prieinamų Europos Sąjungos rinkoje konkrečius pirkimo metu*] energijos vartojimo efektyvumo klasę.

Patikrinimas: Kartu su pasiūlymu turi būti pateikta siūlomo (-ų) gaminio (-ių) galiojanti energijos vartojimo efektyvumo etiketė (-s) arba informacijos lapas, įrodantis, kad siūlomo (-ų) gaminio (-ių) energijos vartojimo efektyvumo klasė yra ne žemesnė nei reikalaujama, arba kiti lygiaverčiai įrodymai.

Pastaba: Pirkimo vykdytojas turėtų įvertinti (atlikti rinkos tyrimą ir (ar) rinkos konsultaciją) ar Europos Sąjungos rinkoje yra (nėra) pramoninės šaldymo spintos su aukščiausiomis (A+++ arba A++) energetinėmis klasėmis. Išaiškėjus, kad aukščiausiomis (A+++ arba A++) energetinėmis klasėmis Europos Sąjungos rinkoje prekių nėra nes jos dar nėra gaminamos ar tiekiamos į rinką, konkrečiame pirkime viena iš dviejų aukščiausių energinio

4. PRAMONINĖS ŠALDYMO SPINTOS, JUNGIAMOS Į ELEKTROS TINKLĄ

efektyvumo klasių turėtų būti nustatoma tokia, kokia tuo metu prieinama Europos Sąjungos rinkoje. Nustatant dvi aukščiausias prieinamas energinio efektyvumo klases gali būti remiamasi [EPREL - Pramoninės šaldymo spintos](#) registro duomenimis.

2. Ekologinis projektavimas

Kriterijus: Pramoninė šaldymo spinta turi atitikti [Reglamentą Nr. 2015/1095](#) (su pakeitimais) nustatytus ekologinio projektavimo reikalavimus.

Patikrinimas: Kartu su pasiūlymu turi būti pateikta gaminio atitikties deklaracija, patvirtinanti, kad prekės atitinka Europos Komisijos reglamente dėl gaminių ekologinio projektavimo nurodytus reikalavimus, arba gamintojo techniniai dokumentai, arba kiti lygiaverčiai įrodymai.

Užsienio šalių praktika, rekomendacijos:

Airija

Rekomenduoja nustatyti reikalavimą tiekėjui pateikti montavimo instrukcijas ir informaciją vartotojui dėl tinkamo įrangos naudojimo ir priežiūros, kuriose būtų pateiktos rekomendacijos personalui apie įrangos naudojimą siekiant kuo labiau sumažinti energijos suvartojimą. Kaip įrodymą tiekėjas kartu su pasiūlymu turi pateikti siūlomos įrangos montavimo instrukcijos kopiją ir vartotojo informaciją (šaltinis: [Airijos žaliųjų pirkimų kriterijai su energija susijusiems produktams](#) žr. kriterijų TS4).

Naudingos informacijos galite rasti Europos Komisijos svetainėje – [Profesionalios šaldymo spintos - Europos Komisija \(europa.eu\)](#).

DOKUMENTO VERSIJOS

Versijos numeris	Data	Pastabos, papildoma informacija
1	2024-12-20	Pradinė dokumento versija.

4. PRAMONINĖS ŠALDYMO SPINTOS, JUNGIAMOS Į ELEKTROS TINKLĄ

2	2026-05-11	<p>Informacija atnaujinta atsižvelgiant į:</p> <ol style="list-style-type: none">1. nuo 2026-05-11 įsigaliojusius Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2026 m. gegužės 8 d. Nr. 1-117 „Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2015 m. birželio 18 d. įsakymo Nr. 1-154 „Dėl prekių, išskyrus kelių transporto priemonės, kurioms viešųjų pirkimų ir perkančiųjų subjektų atliekamų pirkimų metu taikomi energijos vartojimo efektyvumo reikalavimai, sąrašo patvirtinimo“ pakeitimo“ patvirtintus pakeitimus.2. Atliktos kitos techninio pobūdžio korekcijos. <p>Šis dokumentas.</p>
---	------------	---